

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és iaptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

Harc a tőke ellen.

A tőke mi...?!

Ércéé fagyott könny és verejték;
Kik zsarnok istenné emeltük;
Azok fogják ledönteni;
Arany trónján erőssen áll még,
Körülvési dögveszes árnyék;
De a távolban már föl kel a nap,
Nyomában illatos virág fakad.
Csizmadia Sándor.

Az az egyöntetű hatalmas, erős harc, melyet a szociáldemokrata pártok a nagy tőke ellen folytatnak, ma még alig mutat némi csekély eredményt. A tőke, mely elnyomja és megbénítja a kézi és szellemi munkás erejét, letiporja és megsemmíti keserves verejtékének gyümölcsét, még diadalmasan lobogtatja fekete lobogóját, mert a mai társadalmi rend azon épült és annak szolgálatában áll.

A proletárság, a munkásság győzelmi reménye még a messze távolban, mint halvány remény csak azok szemei előtt csillog, akik a magasztos eszmétől áthatva, biznak igazságos ügyük jövő győzelmében.

A mai társadalmi rend, a megélhetési viszonyok, még létjogo-

sultságot ad a tőkének, amennyiben anélkül sem a kézi, sem a szellemi munkás elveszne, elpusztulna, még sokáig lesz kénytelen a nagy tőke zsarnoki kegyét megélhetése szempontjából igénybe venni, szóval úgy a szellemi, mint a kézi munkához tőke befektetés szükséges és még ma, ha hirtelen megsemmisülne a tőke, olyan állapotok álnának elő, melyek kívánatosak egyáltalában nem lennének.

A tőkét majd csak akkor lehet nélkülözni, ha valamikor szociális társadalom alakul és majd akkor nem a nagy tőke, hanem az ész és a munka fog uralkodni.

A természetben nincs ugrás. Ezt az állítást történelmi tényekből lehet leszűrni. A régi zsarnok állam rendszerekből alakultak lassanként a szabadelvű és e rendszerből fog kifejlődni idővel a demokratikus, a demokratikusból a radikális és végre meg fog valósulni a még ma eszményi szociál-demokratizmus. Ezzel azután be lesz fejezve a legtökéletesebb eszményi államforma.

Hogy a közéletből vegyünk

példát: a tőke rendszerek közül, a takarékpénztárak, a bankok, melyek olcsó törlesztések, kamatokkal segítik a rájuk szorult polgárságot, ma még szükségesek, sőt nélkülözhetetlenek.

Azok a takarékpénztárak, amelyek tisztességes polgári haszonra dolgoznak, nemcsak, hogy szükségesek, de talán nélkülözhetetlenek is.

Tény az, hogy ezek nélkül megszűnne a kereskedelem, melynek pangása vagy megszűnése maga után vonná az ipar pangását és megszűnését, de megérezné és megsínylenék azt a földbirtokosok, a munkások és a kis hivatalnokok is.

Megjegyezzük, hogy a takarékpénztárak csak addig felelnek meg hivatásuknak, még tisztességes polgári haszonra dolgoznak, amint azonban a hitelre szorult polgárt a saját anyagi előnyükre kizsákmányolják, nemcsak, hogy nem hasznosak, sőt kártékonyak és veszedelmesek. Veszedelmesek különösen pedig akkor, ha a betétek után nagy kamatokat fizetnek csak azért, hogy ez által a

T Á R C A.

A névjegy.

Irta: Zsoldos László.

Dr. Kőszály Tibor ur már többszörös családapa volt ugyan, hanem azért még egyáltalában nem vetette meg a kalandokat, amelyek pedig férjek, és kivált apák számára tudvalevőleg tilosak. Ha, kopasz tarkóján fényes cilinderkalapjával, keztüés kezében esüstgombu sétapálcáját forgatva, peckesen végigsétált az utcán, bizony nem egyszer gyorsította meg a lépteit egy-egy karcsubb ruhaderék, dus hajkonty, vagy csinosabb boka láttára. Ilyenkor Tibor ur kidüllesztette a mellét a nyelén ragadta meg a séta botját és halkán füttyüreszni kezdett, mindezt önkénytelenül a karcsubb derék, vagy csinos boka láttára. Es így sietett a bájos ismeretlen után.

Hogy az ismeretlenből olykor ismerős lett, az Kőszály Tibor ur hódító tehetségének az érdeme. Hogy azonban a kaland olykor a gavallérra nézvést ilyenféle bókokkal végződött, mint:

— Arcátlan!
— Mit tolakszik?

— Az aranyláncomat akarja letépní?
— Rendőrt hívok, ha tüstént el nem takarodik: azt viszont a hölgyek bárdolatlanságának és hiányos széperzékének kell tulajdonítani, már t. i. Kőszály ur vélekedése szerint.

A nők, szerint egyáltalában nem viselik magukat úgy, ahogy azt a huszadik század felvilágosult gyermekeit megilletné.

— Mit beszéltek; — fakadt ki néha a kaszinóban a barátai előtt, mit beszéltek nőemancipációról, vagy éppen szabadszereléről, amikor a nők egyrészében ma még annyi intelligencia sincs, hogy megtudná érteni és becsülni, mi az egy férfi, egy idegen férfi odaadása? Hisz egy ismeretlen embert aki azelőtt soha sem látott bennünket, egy csapásra meghódítani a legnagyobb dicsőség, és tekintse szerencsésének, — magyarázta emelt hangon — minden hölgy, akár asszony, akár pedig leány, ha olyan disztíngvált uriember, mint én a lábaihoz akarja rakni a hódolatát!

A kaszinóbeli barátok természetesen jóízűt mulattak Kőszály barátunk méltatlankodó kitérésén, de azért egy részük nyíltan, másik részük titokban mindig helyeselte a merész aszfaltremormátor nézeteit.

Amde Tibor ur csupán férfi társaságban szokott ilyen vandál módon beszélni az asszonyokról. Oh, hölgyek között gyengéd volt, mint a bársony, s sima, mint a kigyó. Nem csoda, ha kigyómódjára tudott belétközni a női szívek szikláinak közé.

Ilyen sziklaszivű hölgy volt a többiek között Bokorka Mihályné is, a szép és fiatal szőke özvegy. Ez nem utcai vad volt, ahogyan Kőszály az aszfalton kezdődő kalandjainak hősnőit nevezte, hanem szelid, házi galamb. Bájos és lekötőlező módoru, kékszemű és vöröshaju, szóval a kis város szerelmi fogalmait szerint valóságos istennő. Egyébiránt vagyonos asszony, aki zsurokra járt és zsurokat adott. Kőszály is zsuron ismerkedett meg vele.

Tibor ur felesége, aki bizonyára egyike volt a legjámorabb és legkevésbé féltékeny asszonyoknak, természetesen még csak nem is álmodta, minő érzelmeket ébresztett fel az urában a szép özvegy. De ha tudta volna is talán akkor sem ért volna vele semmit, mert Kőszály alig néhány találkozás után már olyan szerelmes volt Bokorkánéba, hogy ettől a szerelemtől, úgy lehet, még tulajdon hitvestársának a közbelépése sem birta volna eltántorítani. (Folyt. köv.)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárterekben — Ára üvegenként 4 — korona.

tőkéseknek kedvezzenek és ily módon a hitelre szorultakat kizsákmányolják.

Igy p. u. helytelennek és a takarékpénztári intézmény céljaitól eltérőnek találjuk azt akkor: midőn az Osztrák és Magyar banktól ma 4 $\frac{1}{2}$ százalékra kaphatnak betéti tőkét, és ennek dacára a hitelre szorult publikumtól 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$ %-ot szednek, míg a betétek után 5 $\frac{1}{2}$ %-ot fizetnek.

Ez az eljárás azt mutatja, hogy amennyiben a részvényesek tőkével rendelkeznek és így többnyire ezekből kerülnek ki a betétesek is, ezek javára a hitelre szorult publikumot kizsákmányolják.

A mai kizsákmányoló társadalmi rendben, mint említettük, feltétlenül szükségesek a tisztességes pénzügyi intézetek, de csak akkor, hogy ha némileg a humanizmusnak is megfelelnek. De csak az esetben felelhetnek meg ennek a nemesebb célnak, ha az intézők kapzsiságukat mérsékelni tudják és mint hisszük, fogják is mérsékelni.

Különben mentül nagyobb lesz a kizsákmányoló kapzsisága, annál inkább szaporodnak a kizsákmányoltak, a proletárok és annál előbb be fog következni, hogy nem lesznek többé sem kizsákmányolók, sem kizsákmányoltak és a mai társadalmi rend át fog alakulni egy jobbá, egy igazságosabbá.

Mert mint a költő mondja:

„A tőke mi...?”

Nagy bajnokoknak elhult vére,
Melynek egy-egy zsarnok kedvére
Kellott patakként ömleni.
De játsza dönti le a gátat
A patak is mikor megárad,
A világot söpörve elrohan
A medréről kilépett folyam.”

— **Községi választás.** E hó 26-án, vagyis a ránk következő szerdán lesz a községnél a közgyámi és egy irtóki állás az adóügyi jegyző mellett betöltve. A közgyámi állásra a szervezeti szabályok minősítésképen négy polgári osztály elvégzését kötik ki, az irtóki állásnál azonban nincs kikötve eféle minősítés s talán ez az oka, hogy míg a közgyámi állásra csupán három, addig az irtóki állásra majdnem egy tucat pályázó jelentkezett. De habár sokan futnak is e darabka kenyérért, csak egy ember nyerhet el egy állást. A közgyámi állásra jelentkezettek közül csupán Tóth Dénes, a „Csongrádi Ujság” szerkesztője bír az előírt kvalifikációval és amennyiben a közgyámot az adófizető közönség választja, valószínű, hogy ő lesz a szerencsés, ki ezen állást el nyeri. Az irtóki állásnál azonban annyira szétágazók a vélemények, hogy ez idő szerint sejteni sem lehet, hogy kinek a neve kerül ki győztesen a szavazó urnából, bár minősítés tekintetében talán legjobban megfelel a kívánalmak-

nak Lévay Gyula, ki mint helyettes ezen állást jelenleg is ellátja. De hát neki kellemetlen ellenfele van egy nagy hatalmu urban, kinek adóbevallásáról kisütötte, hogy az nem felel meg a valóságnak s ki e miatt rajta most bosszút akar állani. Egyébiránt megjegyezzük, hogy az irtóki a képviselőtestület tagjai választják.

Társadalmi betegségeink!

A kóros állapotokat a tünetek szokásuk elárulni. Hijába rózsás az arc, hijába csillogók a szemek, hijába deli a természet, ha a szerveken rágódik az eszmésztő kór s megzavarja a szervezet összhangját, mely előbb-utóbb külső tünetekben jut kifejezésre.

Igy vagyunk a társadalmi szervezettel is. Hijába vagyunk büszké a műveltség magas színvonalára, melynek mázával be vannak vonva intézményeink, hijába hivatkozunk a jólét, a közrend, közlekedés, ipar és kereskedelem fejlett eszközeire; van valami, ami elárulja, hogy a mi társadalmunk nem az, aminek lenni kellene, egy egészséges társadalomnak. A mi társadalmunk tehát beteg.

Meggyőződünk erről, mihelyt a tüneteket tesszük megfigyelés tárgyává.

Bizonyos, hogy a madár repülésre, az ember pedig munkára. még pedig komoly munkára születik, mert arcának veritékével kell kenyerét enni, míg viszárt a földbe, mert porból léven alkotva, ismét porrá kell, a természet törvényei szerint válnia.

Amde a munkának kiegészítő része a szórakozás, mert amely hurt mindig feszítve tartanak, előbb-utóbb elpattan. Tehát a komoly munka is szükségképpen igényli a kedélyvidámító szórakozást, aminek kétségkívül társas köreink a legalkalmasabb eszközei.

De vajon kedélyvidámító szórakozás folyik-e azokban?

Sajnos, e kérdésre a magyar társadalom kevés, vagy éppen semmi súlyt sem fektet.

Mik ugyanis nálunk a szórakozás eszközei?

A kártya és a bor. Kivételképen a tekézés és az újságolvasás.

De ezek egyike sem képes felvidámitani a kedélyt, hanem inkább lehangolja és a munkára, meg a családi életre alkalmatlanná teszi.

Aki ugyanis a nappalokat, meg az éjjeleket, vig cimborák közt, a boros poharak mellett tölti, bizony kevésse van arra hángholya, hogy örömet és gyönyörűségét találja a munkában, vagy családjában, hanem inkább irtózik ezektől, s visszavágyik a vig cimborák és a poharak közé, hol egyedül vél gyönyörűséget találni.

Még gonoszabb szórakozási eszköz a kártya, mely izgalomban tartja kedélyét, s türelmetlenné és a munkára alkalmatlanná teszi, aki rabja lesz.

Hát azt említsem-e, hogy mennyi pénzbe kerül a bor és a kártya? És hogyan tesz tönkre egész családokat az által, hogy mások zsebébe vándoroltatják azt a pénzt, melyből családfőnek családját kellene eltartani?

De még ez is hagyján volna, ha fokként nem következnek be ama szomorú állapot, hogy a kártya és bor rab-szolgája idegen pénzekhez nyul, melyek aztán a tőkésélet elzűllés örvénybe sodorják.

Akik pedig társaskörökbe nem juthatnak, vagy nem akarnak bejutni, azok természetesen a kávéházakban és csap-

székekben, a ledérségek és munkakerülés e tanyáiban keresnek és találnak szórakozást, de ahol persze megint csak a bor és a kártya a szórakozás eszköze.

Igy következik aztán be, hogy a családfőnek unott a családi kör s hogy lassanként önzővé válik és a világot sem gondolja arra, hogy amikor maga szórakozik, a családját is magával vigye.

De hát valóban mit is keresne az a szegény család, a feleség és gyermekek a vigcimborák, borospoharak és kártyaszatlok körül?

Nálunk magyaroknál a bálázás is igen megszokott eszköze a szórakozásnak. Jó erre minden titulus, még az ég zengés is!

Ki is ne emlékezne a bucsu bálra, Annabálra, Katalin bálra, ujoncbálra, gazdabálra, rögtönzött bálra, stb., a mely címeknek bármilyen különböző is az eleje, a vége mindig egy, t. i. a bál, tánc, ivás és kártya egész a rogyásig.

Ez a mi nemzeti különlegességünk, mert más nemzeteknél bizony nem így megy a szórakozás. Azok bál helyett fért (faió) azaz ünnepélyt tartanak, mely szavaltokból, felolvasásokból, zene és énekdarabok előadásából áll, valamely jótékony célra, tombolával egybekötve.

Kávéházak és csapszékkek helyett napközben a sport-egyletek előadásiban és mutatványaiban keresnek az idegen nemzetek fiait szórakozást, különösen a vasárnapokon, este pedig az ének és zenei előadásokon és színházakban, ahová családjaikat is magukkal viszik, miután előbb, otthon kényelmesen megbédeltek.

A rokon-családok pedig, kiknek nem áll módjukban ily szórakozásokban, akár a távolság, akár egyéb akadályok miatt, résztvenni, zsurokat (jour), azaz családi ünnepélyeket rendeznek, melyeken az uzsonna mellett, ének és zenedarabok, szavaltok és tornászati mutatványok közt töltik el a szórakozás szánt időt.

Igy fejlődik ki aztán köztük az a szép családi élet, mely legfőbb gyönyöre és boldogsága a családfőnek, ki akkor érzi magát legjobban, kik napi munkájuk után szabad idejét családja körében töltheti.

Elhiszem, hogy társadalmunk ezen felsorolt betegségeinek az iskola nevelése is oka, ahol túltömik a növendékek fejét a komoly tárgyakkal. A játékra és szórakozásra pedig vajmi kevés, vagy éppen sommi időt sem fordítanak. Holott játék és szórakozás nélkül ép ugy nem lehet a gyermek, mint a növény világosság, melegség, nedvesség és levegő nélkül nem élhet.

Aztán arra sincs gond, hogy a növendék az énekben, zenében, rajzban és tornában találjon élvezetet és így természetes, hogy ösztönei és cimborái akárhányszor már a középiskolában kávéházra, kártyára, és poharazásra szoktatják, amikkel aztán boldogságának kora sirját is megássa.

Talán érdemes lenne állam-gazdasági és népnevelési szempontokból e kérdéssel behatóbban foglalkozni!

UJDONSÁGOK.

— **Vármegyei közgyűlés.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága Szentesen, folyó évi február hó 28-án délelőtt 10 órakor közgyűlést tart. A tárgysorozat 144 tárgyat ölel fel, melyek közül az érdekesebbeket itt közöljük: 1. A vármegye alispánjának évnegyedes jelentése. 5. A

Dreher-sör

naponta friss töltésű Korona és máriusi sör a legjobb minőségű üvegekben és hordókban állandóan kapható:

Binét Sámuelnél.

vármegye alispánjának előterjesztés a m. é. általános tisztújításon a tiszán-inneni j. főszolgabírói állás betöltése alkalmával szavazott bizottsági tagok névjegyzékének utólag a közgyűlési jegyzőkönyvbe felvétele iránt. 6. A közigazgatási bizottságban lemondás folytán üresedésbe jött két tagsági helynek betöltése. 7. A központi választmányban lemondások folytán üresedésbe jött 5 tagsági helynek betöltése. 8. A vármegye állandó választmányban lemondás folytán üresedésbe jött 2 tagsági helynek betöltése. 20. Udvarhely vármegye közönségének körirata a horvát obstrukció letétele tárgyában a kormányhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt. 24. Győr-vármegye th. bizottságának 410/kgy. 1906. átirata az alkoholizmus terjedésének meggátlása tárgyában, továbbá dr. Dorner Béla az alkoholizmus kérdésében az egészségügyi bizottság 2 jkv. 1908. jelentése. 1022/1908. 26. Ludrovai Tóth István biz. tag indítványa a földbirtok védelme szempontjából a jövedelemadó tervbe vett behozatala ellen az országgyűlés képviselőházához felirat intézése iránt. 32. A csongrádi járás uti bizottság előterjesztése a zsigerhát-tömörkényi községi közdülő utnak a községi közlekedési közutak hálózatába leendő felvétele iránt. 37. Tasnády Imre volt j. főszolgabíró nyugdíjazása iránt intézkedés. 38. Dr. Herglőz István volt j. főszolgabíró nyugdíjaztatása iránt intézkedés. 41. Csongrádi iparosifjusági közművelődési egyesület kérelme segélyezés iránt. 1020—1908. 94. Csongrád község képv. testületének 83. és 313/kgy. 1907. sz. határozata Bogdán József, Samu Pál, Szőke Illés és dr. Réti János féle alapítványok alapító oklevelének elfogadása tárgyában. 95. Bogdán József felebbezése Csongrád község képviselő testületének 430/907. sz. határozata ellen a napidijasi állásból történt elbocsátása miatt.

— **Egy tanfolyam befejezése** A földmívelésügyi miniszter által Csongrádon rendezett lópatkolási tanfolyam záróvizsgálója ma d. e. 10 órakor tartatik meg Mihálovics Rókus kovácmester műhelye előtt. A záróvizsgán jelen lesz dr. Kelemen Béla főispán és Táray János állategészségügyi felügyelő. A gyakorlati vizsga befejezése után elméleti következik a községi tanácsteremben. A tanfolyamot példás szorgalommal Cseuz Imre járási állatorvos vezette.

— **Villanyvilágítás.** A belügyminiszter jóváhagyta a csongrádi villanyvilágítás létesítésére vonatkozó szerződést. Most már a villanyvilágítási elcmunkálatok még ez év folyamán megkezdődnek.

— **Tél-tavaszi?** A meteor jelenti, hogy az idő rövidesen ismét téliesre fog fordulni. Ilyen télies színezetű napokban még márciusban is lesz részünk, ami a tavasz állandóbb beállását késleltetni fogja és kedvezőtlen időjárást hoz a gazdaközönség tavaszi munkájának az elintézésére.

— **Jóváhagyás.** A csongrádi iparosifjuság felterjesztett alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Gazdát cserélt gyógyszerár.** A „Megváltó”-hoz címzett gyógyszerár, mely eddig Balkányi Lajos előnyösen ismert gyógyszerész tulajdonát képezte, gazdát cserélt. U. i. Balkányi Lajostól megvette. Löw Imánuel gyógyszerész, ki március hó 1-én már át is veszi. Mint halljuk, Balkányi Lajos a fővárosban bérel gyógyszerárt.

— **Vásár.** A tavaszi országos vásár az idén, amennyiben elseje vasárnapra esik, a f. hó 29-én szombaton veszi kezdetet a jószágvásárral, a gyalogos vásár pedig március hó 1-én mához egy hétre lesz.

— **Iparoktatásról.** Az új ipartörvény javaslatának egyik fontos része, a mely az iparos tanoncok iskolai kiképzéséről szól, a javaslat ugyanis kimondja, hogy ipari pályára csak az mehet, aki az elemi iskola 6 osztályát és az inas iskola három éves tanfolyamát legalább is elégségesen elvégezte.

— **Bevándorlási tilalom.** Kanada megunta már a bevándorlókkal a bibelődést, vagy nincs idegen munkaerőre szüksége. Amiért is értesítette a kormányokat, hogy államának területére a bevándorlást betiltotta. Ennek következtében a belügyminiszter értesítette az utlevelet kiállító hatóságokat, hogy Kanadába utleveleket kiadni tilos.

— **Cserebogarak irtása.** Ez év tavaszán nagyobb mérvű rajzásra kell elkészülnünk és ez évben különösen nagy érdek az, hogy a cserebogár hathatósan pusztítsák a mezőgazdaság, de főleg a kertes gazdák a cserebogár nagyobb mérvű kártételeitől megmentessenek. A földmívelésügyi miniszter erre való tekintettel utasította a hatóságokat, a mezőrendőri törvényekre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtására és megkereste az összes gazdasági egyesületeket is, hogy az irtásnak hathatósabb fogatosítása iránt társadalmi téren szintén közreműködjenek. A rendelkezés egy részletesen kidolgozott irtási utasítás van csatolva, amely röviden összefoglalja a legcélszerűbb teendőket.

— **A Mindszenti munkásház-telep ügye.** Cicatricis Lajos dr. alispán nagy erélyvel igyekszik a mindszenti munkásházak ügyét a lehető leggyorsabban a megvalósuláshoz vinni. E hónap első hetében is kintjárt ez ügyben az alispán Mindszenten, a hol kintlétekor összegyűlekeztek a község háznál az építő bizottság tagjai, továbbá a házépítésre előjegyzett, munkások és a munkásház-telep céljaira megvásárlandó területek tulajdonosai is. Az összejövetel célja az volt, hogy az érdekeltek közvetlenül értesülést szerezhessenek maguknak az ügy mibenállásáról. Először a munkásház építő bizottsággal tárgyalt az alispán, amellyel közölte azt a szándékát, hogy a hó elvonulása után, tehát ahogy tavaszodni kezd, azonnal neki szeretne fogni a munkának, ezért is arra kérte a bizottság tagjait, hogy ebben a rájuk váró tennivalókat a legnagyobb egyszerűséggel karolják föl. Nevezetesen kijelentette az alispán, hogy ő intézkedik az iránt, hogy a kulturmérnöki hivatal mielőbb küldjön ki mérnököt. A bizottság teendője lesz a műszaki közlegeket támogatni és a megszerzendő földek tulajdonosaival tárgyalni. A bizottságnak az értekezleten teljes számban jelen volt tagjai készséggel vállalták magukra ezt az előirt munkát. A jelentkező munkások szinte türelmetlenül várják már a további fejleményeket, mert hát azt szeretnék, hogy ősszel már a saját új hajlékukba költözhesse nek be.

— **Felbontják a katonák leveleit.** Egy fővárosi esti újság azt a — szinte hihetetlenül hangzó hírt közölte a napokban, hogy a közös hadügyminiszter bizalmas rendeletet intézett volna a közös hadsereg valamennyi csapattestéhez, az ezredekhez és önálló zászlóaljokhoz, hogy a parancsnokságok állandóan figyeljék meg a legénység, főleg a tovább szolgáló altisztek leveleit. S minthogy a két állam honvédségét a közös hadsereg mintájára kezelik, állítólag a honvédelmi miniszter is hasonló rendeletet adott volna ki. E szerint hetek óta a legszigorubb ellenőrzés alatt áll a katonák levelezése. az ezredirodákban minden gyanus levelet felbontanak, számos levelet egyáltalán nem kézbesítenek s aki ellen a gyanunak csak árnyéka is felderül, azt kíméletlenül büntetik. Mindez

pedig állítólag azért történik, mert az altisztek közt hónapok óta a nyílt elégedetlenség jelei mutatkoznak. zupás örme-terek ezek szerint el volnának keseredve azon, hogy a fizetésrendezési tervzetben róluk teljesen megteletkeztek. Erről a nyugtalanságról bizalmas jelntéseket küldöttek Bécsbe az ezredparancsnokok. Valószággal megrémültek a hadügyminiszteri-úmban, mikor kiderült, hogy a tovább szolgáló osztrák altisztek memorandumot intéztek az osztrák delegációhoz »jogos követeléseik« védelme érdekében. Szigorú vizsgálatot indítottak e memorandum értelmi szerzőjének kinyomozására és ezért hívták fel a csapatparancsnokok figyelmét az altisztek veszedelmes mozgalmára, ezért bontják fel a katonák leveleit.

— **A külföldi magyarok visszatelepítése.** A »Magyar Gazdaszövetség«-nél, mióta az amerikai magyarok visszatelepítésére irányuló akcióját megindította, több mint kétszáz kivándorolt magyar jelentkezett, akik földet akarnak vásárolni. A Gazdaszövetség ezért legutóbb elhatározta, hogy mozgalmát még szélesebb körre kiterjeszti. Nem csupán Amerikában, hanem a Bulgáriában, Romániában, Bukovinában élő magyarok figyelmét is felhívja telepítő munkálkodására. A szövetségnél huszonöt vármegyéből 50000 katasztrális hold kiterjedésű hatvankét birtok van eladásra bejelentve. Legujabban pedig elhatározta a szövetség, hogy a földmívelésügyi minisztertől kérni fogja a telepítésre alkalmas birtokoknak az állam vagy egy alkalmas hitelintézet által való megvásárlását, a települők céljaira. A belügyminisztertől a kivándorlási statisztika mielőbbi összeállítását kéri a szövetség. Kiterjeszti a szövetség a földbérli szövetkezetek alapítására irányuló akcióját, miután a visszavándorlottak legnagyobb része, gyöngébb anyagi tehetségű. Végül a szövetség elhatározta, hogy lépéseket tesz az újföldterhementesítés megindítására. A szövetség választmánya ezenkívül több jelentős, a falusi nép érdekében való mozgalmat indít meg legközelebb.

— **A légzőszervek** vannak éghajlatunknál fogva mindennemű betegségeknek (megtámadásnak) legjobban kitéve s így legtöbb esetben szorulnak orvosi segélyre. Szükséges ennélfogva ezen betegségek ellen hatóss gyógyszer alkalmazni, és úgy az orvosi kar, mint a szenvedő emberiség örömmel fogja üdvözölni, hogy sikerült a Sirolin-roche nevű creosot-készítményt előállítani, amely a légzőszervek összes megbetegedésénél legjobbnak bizonyult s úgy a súlyosabb, mint pedig a könnyebb természetű hurutos bántalmakat aránylag a legrövidebb idő alatt megszüntette. A Sirolin-roche csökkenti a köpetet, emeli az étvágyat és megszünteti az erőcsökkenést, amelelt ezen szer igen kellemes ízű és nélkülöz minden méregtartalmat. Kapható minden gyógyszerárban.

Kiadó lakás.

Dr. Buk Heimannak Szentháromságtér házánál 3. üzlethelyiség, pince és jégverem, együtt, avagy külön-külön azonnal kiadó.

Erdős Jenő okl. mérnök,

Csongrád nagyközség mérnöke elvállal mindennemű mérnöki munkálatokat, nevezetesen; földmérést, parcellázást, birtokelkülönítéseket, mesgye kiigazításokat, tervek és költségvetések elkészítését a magas építés ut, vasut, hidépítés köréből, kövezési, csatornázási, vízvezetési es világítási tervek és költségvetések elkészítését, mérsékelt díjazás mellett. Irodája a község háza udvarán a főszolgabírói hivatalban található.

„METEOR“-SZÁLLODA

Budapest, VII., Erzébet-körút 6 szám.

Tulajdonos: Rendes Szidor

120 kényelmesen berendezett szoba. Melegvízfűtés. Teljes 24 órás liftszolgálat. Vácuum Cleaner. Fürdők a há-
ban. Szállodai automobil. Salonok, társalgók. Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Feltétlen tisztaság. Pek-
vés a keleti és nyugati pályaudvar között. A technika minden vívmányai felszerelve, A város központján

Szobák 4 koronától.

Ház eladás.

Molnár Ferencnek a Herkevárosban
Rákócy Ferenc utcában levő 27-ik
számu háza, szabad kézből eladó.
Értekezni lehet a tulajdonossal
ugyanott.

SZŐLŐOLTIVÁNYOK

szokvány minőségben 22
csemege, 28 borsfajban,
háromféle fajtisza ala-
nyon I. oszt. 180 kor.
1000 drbonkiént. II. oszt.

kis szépségihívával 90 kor. 1000 drb.

Készlet 419000 oltvány.

250000 vadgyökéres, Portalis, Solonis,
Rup, Monticola, Aramon, Rup, Gansin

1 és 2 szám.

Kérjen árjegyzéket:

„Vállalati szőlőtelep“

Bílléd,

Torontál-megye.

Köhögés!

Aki az egészségét szereti, az megóvja.
5245 hiteles bizonylatok bizonyítják a se-
gélyt hozó eredményt.

Kaiser-féle MELL-KARAMELLÁKRA
a három hártáról.

Orvosiilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedt-
ség, katarus, elnyálkásodás, görcs és számarhurutos
bántalmaknál.

Egy csomag 20 fill. Egy üveg 80 fill.

Csongrádon kapható: Wiesner Lajos, Balkányi La-
jos és Barna Henrik urak gyógyszerüzeteiben.**Kiadó bolt és lakás.**

Szigeti Mihály felegyházi utca 9 dik
számu házában egy bolt helyiség,
egy szoba konyha és kamriból
álló udvari lakás sztyörgy naptól
kiadó. Értekezni lehet a tulajdonos-
sal bármikor.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI**SZÉNSAV-MŰVEK**

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily meny-
nyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyár-
táshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Legkiadósabb természetes szénsav!!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer
vizsgáló intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyít-
ványának kivonata: «Szaga és íze: rendes. SZÉNSAV-
TARTALMA: 99-57%. A vizsgálat foly. szénsav ezek után
a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és
magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.»
Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és as
ványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnycim: Muschong-Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. szám.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek
lapunk kiadóhivatalában.

HIRDETMÉNY.

100.000,000 arany forint tőkét folyósítatunk Magyarországon készpénzben!

RÓTH BANKHÁZ BUDAPEST.

Bank-Központunk: Magy. Kir. Opera-Bazár.

FOLYÓSITUNK:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10-75
éves törlesztésre 3% — 3½% — 4% — 4½%-os kamatra
készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5-15
évre 5%-kal, esetleg 5½%-al.

Személy és tárca váltóhitelt iparosok és kereskedők részére,
valamint minden hitelképes egyénnek 2½-10 évi időtar-
tamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tiszt-
viselőknél és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre, kezes
és életbiztosítás nélkül. Ugyanezek nyugdíjaira is. Érték-
papírokra, vidéki pénzüzetek és vállalatok részvényeire
értékük 95%-ig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank
kamatlába mellett, a lombard kölcsönökre saját tőkéinkből
reservált több százezer korona erejéig.

Konvertálunk bármely beföldi pénzüzetet által nyújtott jel-
zálog-, törlesztéses-, személy és váltó-kölcsönt.

Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon
veszünk és eladunk.

Tőzsdemegbizásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lel-
kiismeretesen és pontosan teljesítünk mindenkori föltétlen
eredménynyel, míg az árfolyamokat naponta gratis sürgő-
nyileg közöljük.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb
pénzcsopornál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyö-
sebben bonyolítjuk le.

Parcelázások: Pénzügyi, jogi és mérnöki lebonyolítása és
finanszírozása.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszertű felvilágosítást. Bank-
házunk köpviseletére megbízható egyéneket felveszünk.
(Válaszbélyeg mindenkör mellékelendő.)

BANKHELYISÉGEINK BUDAPESTEN:

VI. Ó-utca 15. szám és Lázár-utca 16. szám alatt vannak.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1908.